

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D2/1/A.F.K.-01/3 (Ortak Girişim)

Karar Sayısı : 01-25/246-68

Karar Tarihi : 29.5.2001

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU,

Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM,
A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER

B- RAPORTÖRLER: Alper Fevzi KARA, Ekrem KALKAN

C- BİLDİRİMDE BULUNAN: - Koninklije Philips Electronics N.V

- LG Electronics Inc.

Vekilleri: Av. Nilüfer Müldür, Av. Ömür YARSUVAT
Hacı Adil Sk. No:44, 2. Levent-İSTANBUL

D- TARAFLAR: - Koninklije Philips electronics N.V.

Groenewoudseweg 1, 5621 BA, Eindhoven, HOLLANDA

- LG Electronics Inc.

LG Twin Towers 20, Yoido-dong, Yungdungpo,
Seul, 150-721, GÜNEY KORE

E- DOSYA KONUSU: Koninklije Philips Electronics N.V ile LG Electronics Inc. adlı şirketlerin "Katod Işın Tüpleri (KIT)" işlerini bir ortak girişim şirketi çatısı altında birleştirmeleri işlemine izin verilmesi talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 12.4.2001 tarih, 1512 sayı ve 7.5.2001 tarih ve 1841 sayı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7 nci maddesi ile 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 22.5.2001 tarih, D2/1/A.F.K.-01/03 sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu 25.5.2001 tarih ve REK.0.06.00.00/38 sayılı Başkanlık önergesi ile 29.5.2001 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: Bildirime konu ortak girişim işleminin, 1997/1 sayılı Tebliğ çerçevesinde izne tabi bir işlem olduğu, ancak ilgili pazarda hakim durumun yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azalmasının söz konusu olmadığı anlaşıldığından bildirim konusu ortak girişim işlemine izin verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

H- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

1. İlgili Pazar

a) Ürün Pazarı: Ortak girişimi oluşturacak olan Philips ve LGE firmaları, (i) (televizyon setlerinde ve bilgisayar monitörlerinde kullanılan) renkli gösterge tüpleri

ve renkli resim tüpleri ("KIT"); (ii) sadece KIT'de kullanılan dönme bağları, elektron tabancaları ve elektron tabancası parçaları (grid, gövde, katod filament modülleri vb.) ("Ön KIT Komponentleri"); (iii) KIT camı ve diğer önemli KIT komponent ve malzeme geliştirilmesi üretimi, pazarlaması ve satışı ile iştirak etmektedirler.

Philips ve LGE firmaları arasında kurulacak ortak girişim şirketinin hukuki altyapısını hazırlamak üzere taraflar arasında 27.11.2000 tarihinde akdedilmiş bulunan niyet mektubunun "Beyanlar" başlıklı ilk bölümünde taraflar, yukarıda bahsedilen Katod Işın Tüpleri, ön KIT komponentleri, KIT camı ve diğer önemli KIT komponent ve malzemesi (bundan sonra müştereken "KIT Ürünleri" olarak anılacaktır) ile plazma gösterge panellerinin araştırılması, geliştirilmesi, satışı ve pazarlaması konularında işbirliği yapmak amacıyla bu alandaki faaliyetlerini ortak girişim şirketine devretmek istediklerini ifade etmektedirler. Dolayısıyla her ne kadar taraflar elektronik sektörünün çeşitli alanlarında faaliyet gösteriyorlarsa da burada yalnızca tek bir alandaki faaliyetlerini birleştirmeleri söz konusu olduğundan, ilgili ürün pazarı "*Katod Işın Tüpleri ürünleri pazarı*" olarak belirlenmiştir.

b) Coğrafi Pazar: Ortak girişim taraflarının dünya çapında faaliyet gösteren çokuluslu şirketler olmalarına rağmen, 4054 sayılı Kanun'un uygulanması açısından ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak kabul edilmiştir.

2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

2.1. Taraflar

Türkiye'deki televizyon üreticisi firmalara doğrudan satış yapan Hollanda kökenli Koninklijke Philips Electronics N.V (Philips) ve Güney Kore'de yerleşik LG Electronics Inc. (LGE) firmaları, KIT ürünleri pazarındaki faaliyetlerini yine yurt dışında sürdürecektir fakat Türkiye pazarını da etkileyecek bir ortak girişime devretmelerine ilişkin olarak izin verilmesi talebinde bulunmaktadır.

2.1.1. Koninklijke Philips Electronics N.V (Philips)

Taraflardan Philips, genel olarak tüketici elektronikleri, ev içi uygulamaları, yedek parçalar, yarıgeçirgenler ve tıbbi sistemler alanlarında faaliyet göstermektedir. Philips'in üretimini yaptığı ürünler arasında renkli televizyon setleri, aydınlatmalar, elektrikli traş makinaları, televizyonlar için renkli resim tüpleri ve monitörler ile tek çipli televizyon ürünleri sayılabilir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, Philips'in halka açık bir şirket olduğu, hisselerinin Amsterdam, Londra ve New York borsalarında işlem gördüğü, şirketi doğrudan veya dolaylı olarak kontrol eden bir teşebbüs veya kişi olmadığı ve Philips'in Türkiye'deki iştirakleri olan Birleşik Aydınlatma San. ve Tic. A.Ş. ile Türk Philips Tic. A.Ş.'nin dosya konusu KIT ürünleri ile ilgili bir faaliyetinin bulunmadığı anlaşılmaktadır.

2.1.2. LG Electronics Inc. (LGE)

Ortak girişimin diğer tarafı olan LGE ise monitörler, ev içi uygulamalar, CD-ROM ve PC'leri de içeren enformasyon sistemleri, televizyon, video (VCR), buzdolabı, klima, multimedya ürünleri ve yansıtma ürünleri (katod ışın tüpleri vb.) gibi entegre elektronik ürünlerin üretimi konusunda faaliyet göstermektedir.

LGE'nin hisseleri Kore, Londra ve Lüksemburg borsalarında işlem görmektedir. LGE'nin hissedarları arasında sadece LG Chemical Ltd. (Kore) %5.35 hisseye sahip olup, diğer hiçbir hissedar %5'den daha fazla hisse sahibi değildir. LGE'yi ve aynı gruptaki şirketleri doğrudan ya da dolaylı olarak kontrol eden herhangi bir teşebbüs veya kişi söz konusu değildir. LGE'nin Türkiye'de Arçelik-LG Klima San. ve Tic. A.Ş. adlı ve %50 hissesine sahip olduğu bir iştiraki bulunmakla birlikte bu şirketin ilgili ürün pazarında faaliyeti bulunmamaktadır.

2.2. İşlemin Hukuki Niteliği

2.2.1. Ortak Girişim Kavramı

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7 nci maddesine dayanılarak çıkarılan Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in 2 nci maddesinin (c) bendinde yer alan, *"Amaçlarını gerçekleştirmek üzere işgücü ve malvarlığına sahip olacak şekilde bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkan ve taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olmayan ortak girişimler (joint-venture)"* birleşme veya devralma sayılan haller arasında sayılmıştır.

2.2.1.1. Bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkma

Bağımsız bir ekonomik varlıktan bahsedebilmek için söz konusu ortak girişimin faaliyetlerini yürütmek üzere yeterli işgücüne ve mal varlığına sahip olması, pazarda bağımsız bir sağlayıcı ve alıcı olarak davranması, faaliyetlerinin belli bir süre ile sınırlı olmaması, rekabet davranışlarını kendi ekonomik menfaatlerine göre özerk bir şekilde belirlemesi gerekmektedir.

Dosya konusu işlemin tarafları olan Philips ve LGE 27.11.2000 tarihinde dünya çapındaki Katod Işın tüpleri (KIT) işlerini ortak bir şirketin (JV) çatısı altında toplamak üzere bir niyet mektubu imzalamışlardır. 4.1.2001 tarihinde ise taraflar anılan niyet mektubu ile birlikte yorumlanmak üzere, kurulacak JV'nin yapısı konusundaki anlaşmalarını gösteren bir sözleşme imzalamışlardır. Kurulacak ortak girişim, tarafların KIT alanında varolan malvarlıkları ve operasyonlarını içerecek, KIT ve KIT parçalarına yönelik ar-ge, üretim ve satış faaliyetlerinde bulunacaktır. Ayrıca Philips, kendi KIT camları ve "ferrite yoke" (demir türev aksam) işlerini de KIT parçaları konusundaki iki ek girdi olarak JV'ye aktarmayı planlamaktadır. Niyet mektubunun "Beyanlar" kısmında, Philips ve LGE'nin KIT işlerini JV'ye devredecekleri, bu işlerin JV tarafından satın alınacağı ve JV'nin müstakil bir şirket olarak işletileceği belirtilmektedir.

Niyet mektubunun 3 üncü maddesinde, tarafların KIT işleri ile ilgili devredilebilir fikri mülkiyeti JV'ye devredecekleri ifade edilmiştir. Devredilen fikri mülkiyet hakları aynı zamanda JV'nin teknik işbirliği içinde olduğu üçüncü kişilere alt lisanslama hakkını da içermektedir. Taraflarca üçüncü kişilerden lisanslanmış KIT işi ile ilişkili veya KIT işinde kullanılan veya kullanılmak üzere tutulan fikri mülkiyet hakları konusunda ise JV'ye benzeri hakları alma opsiyonu verilecektir. Taraflar, üçüncü taraflarla imzalanmış patent sözleşmelerinden JV'yi yararlandırmaya çalışacaklarını kabul etmektedirler.

Niyet mektubunun “İşlemin yapısı” başlıklı bölümünde, LGE’nin toplamda JV’nin %50 eksi bir (1) hissesi ve fark miktarı (1 milyar USD) karşılığında KIT işinin mülkiyetini JV’ye satacağı, devredeceği ve tahsis edeceği belirtilmektedir. Benzer şekilde, Philips de toplamda %50 artı bir (1) hissesi karşılığında KIT işlerini JV’ye satacak, devredecek ve tahsis edecektir. Tarafların JV’ye devredilecek KIT işinin değeri üzerinde vardıkları mutakabata göre tarafların KIT işlerinin değerleri arasındaki fark 1 milyar USD olarak tespit edilmiştir. JV bu fark miktarını LGE’ye hemen JV’ye verilecek bir kredi vasıtasıyla ödeyecektir.

Niyet mektubunun “fonlama, temettü dağıtımı, kapasite dağıtımı” başlıklı bölümünde, JV’nin öncelikle iç nakit kaynaklarından fonlanacağı, sonra JV’nin aktif yapısı ve kredibilitesine dayanarak bulunacak ticari borçtan finanse edileceği ifade edilmiştir. Son olarak da tarafların borç veya sermaye katkısı şeklinde sağlayacağı ek nakit yoluna başvurulacağı belirtilmiştir.

Temettü politikası açısından taraflar fazla nakdin öncelikle JV’nin devam eden faaliyetlerinde, JV’nin iştiraklerinin likidite ve sermaye pozisyonlarında ve belirlenen borç/sermaye oranında kullanılmasını amaçlamaktadırlar. Bunun yanısıra, JV’nin yıllık konsolide net karının %50’sinin temettü olarak LGE ve Philips’e hisse oranlarına göre dağıtılacağı kararlaştırılmıştır.

JV’nin, Denetim Kurulu tarafından onaylanmış yıllık işletme bütçesinde belirtilmemiş tüm sermaye harcamalarının; eğer harcama 20 milyon USD’nin üstünde değilse JV grup yönetim ekibi adına başkan/genel müdür (CEO) ve JV grup yönetim ekibinin atadığı yardımcısı tarafından müştereken, eğer harcama 20 milyon USD’nin üstündeyse JV denetim kurulu tarafından yapılacağı ifade edilmiştir. Taraflar ayrıca kendi bünyelerinde KIT işinde çalışan elemanlarının ya da bu işte çalışmak üzere işe alınacak elemanların da JV’ye devri konusunda anlaşmaya varmışlardır.

Niyet mektubunun 10 uncu maddesinde, tarafların KIT işlerini JV’ye devretmesini takip eden üç yıl içinde tarafların direkt olarak JV’nin bir elemanını işe alma teşebbüsünde bulunmayacağı ve buna karşılık olarak JV’nin de direkt olarak taraf şirketlerin bir elemanını işe alma teşebbüsünde bulunmayacağı ifade edilmiştir.

Niyet mektubunun 12 nci maddesinde, nihai sözleşmenin taraflarca imzalandığı tarihte geçerlilik kazanacağı ve taraflar arasında sağlanan mutabakat neticesinde feshedilmediği sürece sonsuza kadar devam edeceği belirtilmiştir. Bu ifadelerden ortak girişimin uzun süreli bir varlık gösterme niyeti ile kurulduğu anlaşılmaktadır.

Bu açıklamalar çerçevesinde Philips ile LGE arasında kurulacak ortak girişimin (JV), bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkabilmesi için gerekli şartları oluşturduğunu göstermektedir.

2.2.1.2. Taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olmaması

Bu unsurun değerlendirilmesinde belirleyici faktör, ortak girişimi oluşturan taraflar arasında veya taraflar ile ortak girişim arasındaki rekabetçi davranışların koordinasyonuna sebebiyet verip vermediği hususudur.

Dosya konusu işlemde 27.11.2000 tarihli niyet mektubunun “Beyanlar” bölümünde LGE ve Philips’in herbirinin kendi KIT işlerini devredeceği bir JV kurma amacıyla oldukları belirtilmiştir. Burada JV’ye devredilecek KIT ürünleri, ön KIT Komponentleri, KIT camı ve diğer önemli KIT malzemelerini de kapsamaktadır.

Niyet mektubunun “Rekabet Yasağı” başlıklı 10 uncu maddesinde Philips ve LGE şirketlerinin KIT ürünleri alanındaki faaliyetlerini sürdürebilecekleri ifade edilmekle birlikte, dosyanın incelenmesi aşamasında istenilen ek bilgiler dahilinde tarafların, ilgili ürün pazarındaki faaliyetlerinden tamamen çekilecekleri taahhüdünde buldukları görülmektedir. Dolayısıyla söz konusu işlemin, ortak girişimle taraflar arasında rekabetin koordinasyonuna yol açmayacağı anlaşılmaktadır. Ayrıca, niyet mektubunun “Rekabet Yasağı” başlıklı 10 uncu maddesinde LGE ve Philips’in, JV yoluyla hariç olmak üzere, KIT ve ön KIT komponentleri alanlarındaki hiç bir kuruluşta doğrudan ya da dolaylı olarak, diğer tarafın yazılı ön onayı olmadan, hisse veya kontrol sahibi olamayacağı, işletme, idare, danışmanlık hizmetleri veremeyeceği, mülk sahibi, ortak, hissedar, direktör, yetkili, danışman, temsilci veya acenta olamayacağı hükme bağlanmıştır. Böylece ana şirketlerin JV dışındaki bir şirketle yukarıda belirtilen şekillerde ilişki kurarak, JV ile arasındaki rekabeti koordine etmeye yol açacak ihtimallerin önüne geçilmektedir.

Sonuç olarak, söz konusu ortak girişim işleminin taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olmadığı anlaşılmaktadır.

2.2.1.3. Ortak kontrolün varlığı

1997/1 sayılı Tebliğ hükümleri arasında açıkça ifade edilmemekle birlikte, ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması ve rekabet koordinasyonuna yol açmaması şeklindeki unsurların altında, ortak girişimin öncelikle özerk bir yönetim anlayışına ve karar mekanizmasına sahip olması yatmaktadır. Ortak girişimin, kendisini oluşturan taraflardan bağımsız karar alabilmesi ve uygulayabilmesi için verilecek önemli kararlarda söz konusu taraflardan hiçbirinin tek başına karar alma yetkisinin bulunmaması, bir başka deyişle tek tek ilgili tarafların iradesinden bağımsız yeni bir iradenin ortaya çıkması gerekmektedir.

Yukarıda da belirtildiği gibi, niyet mektubunun “İşlemin yapısı” başlıklı bölümünde, LGE’nin toplamda JV’nin yüzde elli (%50) eksi bir (1) hissesi ve fark miktarı (1 milyar USD) karşılığında KIT işinin mülkiyetini JV’ye satacağı, devredeceği ve tahsis edeceği belirtilmektedir. Benzer şekilde, Philips de toplamda yüzde elli (%50) artı bir (1) hissesi karşılığında KIT işlerini JV’ye satacak, devredecek ve tahsis edecektir. Tarafların JV’ye devredilecek KIT işinin değeri üzerinde vardıkları mutakabata göre tarafların KIT işlerinin değerleri arasındaki fark 1 milyar USD olarak tespit edilmiştir. JV bu fark miktarını LGE’ye hemen JV’ye verilecek bir kredi vasıtasıyla ödeyecektir. Böylece niyet mektubunun 6.1 inci maddesinde yer aldığı gibi, LGE ve Philips ile bunların bağlı şirketleri JV’nin sermayedarları olmaktadır.

Niyet mektubunun 6.1 inci maddesine göre, JV’nin her hissesi (1) oy hakkı sağlamaktadır. Sermayedarlar Genel Kurulu her yıl bir defa olağan olarak toplanmaktadır. Genel Kurul’daki her karar, JV’nin toplam hisselerinin üçte ikisine

(2/3) sahip olan hissedarların olumlu oyu ile alınmaktadır. Diğer taraftan, Sermayedarlar Komitesi, LGE ve Philips'in uygun gördüğü temsilcilerden oluşmaktadır. Komite 3 ayda bir veya Denetim Kurulu'nun karar alamaz hale geldiği durumlarda toplanmaktadır. JV için ve tarafların JV konusunda işbirliği için önemli olan her konuyu müzakere etmekte ve Denetim Kurulu'nun sorununu çözmeye çalışmaktadır. Ayrıca taraflardan birisinin talebi üzerine, Denetim Kurulu toplantısı ve/veya Genel Kurul toplantısında sunulacak her konuyu sunulmadan müzakere etmekle görevlidir.

Denetim Kurulu, JV'nin yönetiminin denetlenmesi, yönlendirilmesi ve kontrolü gibi sorumlulukları taşımaktadır. Denetim Kurulu'nun belirleyeceği komiteler LGE ve Philips tarafından atanmış eşit sayıda üyeden oluşacaktır. Denetim Kurulu, JV Grup Yönetimi Ekibine stratejik olarak yön gösterecek, Ekibin önerdiği planları inceleyip son onayı verecektir. Denetim Kurulu JV'nin yöneticisi olmayan 6 (altı) kişiden oluşur ve 5 (beş) yıl görev yapar. Toplantı nisabı üyelerin çoğunlunun katılımını gerektirir. LGE ve Philips, Denetim Kurulu'na eşit sayıda üye aday gösterirler. Her taraf, Genel Kurul'da diğer tarafın Denetim Kurulu adaylarının ve Denetim Kurulu'nun başkanının seçimi için oy kullanır. Denetim Kurulu kararlarının çoğunluk veya süper çoğunluk ile alınacağı ve her kararda LGE ve Philips tarafından atanmış en az birer temsilcinin olumlu oyu bulunması gerekliliği getirilmiştir. Karar alınamaması durumunda konu Sermayedarlar Komitesine intikal ettirilir.

Yönetim Kurulu, müşterek Direktörler olarak anılan 6 (altı) üyeden oluşur. İki LGE ve diğer ikisi Philips tarafından atanacak 4 (dört) üye JV'nin kurulduğu ülkenin vatandaşı olmak zorundadır. Geriye kalan iki üyelik için ise, LGE ve Philips birer üyeyi Grup Yönetim Ekibi içinden atarlar. Direktörler genel kurulda hissedarlar tarafından atanır. Direktörler, Denetim Kurulu'nun denetim, kontrol ve yönlendirmesi altında JV'nin günlük amaçlarına uygun faaliyetlerden sorumludur.

Grup Yönetim Ekibi, 10 veya 12 kişiden oluşur. Stratejik ve operasyonel planların hazırlanması ve uygulanması sorumludur. Denetim kurulunca onaylanmış 3 aylık bütçelerde yer alan tüm konuların kontrolü ve uygulanması da dahil olma üzere günlük faaliyetlerden sorumlu olacaktır. Diğer organların yetkisinde bulunan konular dışında karar verme ve uygulama yetkisine sahiptir. Üst kurullara öneriler getirme ve müzakere etme görevi vardır. Ekibin kompozisyonunda ilk 5 idari pozisyon, 9 yıl süresince, Başkan/CEO, Baş Teknoloji Yetkilisi, Baş Stratejik Planlama ve Pazarlama Yetkilisi ve Avrupa Bölgesi Müdürü, Philips tarafından; Başkan yardımcısı, Baş Finans Yetkilisi, baş Operasyon yetkilisi, Baş Satış Yetkilisi ve Asya Pasifik Bölge Müdürü ise LGE tarafından atanmaktadır. Sonraki 5 yıllık dönem için bir tarafın bahsedilen atama yetkileri diğer tarafa geçebilecektir. Başkanı belirleme hakkına sahip olmayan taraf bir Başkan'ın atanmasından 30 ay geçtikten sonra herhangi bir zamanda, 6 ay öncesinde ihbarda bulunarak, bu Başkan'ı kendi belirlediği Başkan ile değiştirebilmektedir. Bu durumda, diğer taraf da önceki dönemde kendi belirlemediği Başkan Yardımcısı ve diğer yetkilileri kendi belirlediği yetkililer ile değiştirebilme hakkını kazanmaktadır. Üç ila beş senelik bir müddet içerisinde, Başkan'ı belirlemek hakkına sahip olmayan taraf bu dönem içerisinde Denetim Kurulu'nun başkanını belirlemek hakkına sahiptir. Denetim Kurulu seçilmiş bu yetkililerin atamasını yapar. Eğer herhangi bir zaman LGE veya Philips, JV'nin %35'den daha az hissesine veya kontrolüne sahip olursa, %35'ten az hisseye sahip

taraf, Başkan'ı veya bir JV yetkilisini veya Denetim Kurulu'nun Başkanını belirlemek hakkına sahip olacaktır.

Bu açıklamalar doğrultusunda, LGE ve Philips şirketlerinin KIT işlerini devrettikleri ortak girişim üzerinde ortak yönetim ve kontrole sahip oldukları anlaşılmaktadır.

2.2.2. İşlemin Birleşme/Devralma Olarak Değerlendirilmesi

Yukarıdaki bilgiler ışığında, ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması, ana şirketlerin ortak girişime devrettikleri faaliyet alanından tamamen çekilmeleri ile söz konusu işlemin tarafların kendi aralarında ve taraflarla ortak girişim arasındaki rekabetin koordinasyonuna yol açabilecek nitelikte olmaması, ortak girişimin tarafların ortak yönetim ve kontrolü altında bulunması ve işlemin uzun süreli olması sebebiyle 1997/1 Tebliğ çerçevesinde birleşme veya devralma sayılan hallerden biri olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

2.2.3. 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 4 üncü Maddesi Çerçevesinde Değerlendirme

Ortak girişimin tarafları olan LGE ve Philips şirketlerinin Türkiye coğrafi pazarında KIT ürünleri ile ilgili üretim faaliyetleri bulunmamasına rağmen bu ürünleri Türkiye'de televizyon ve monitör üreticisi olarak faaliyette bulunan Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş., Beko Elektronik A.Ş. ve Profilo Telra Elektronik A.Ş. adlı elektronik eşya üreticilerine temin etmektedirler. Bu açıdan ilgili işlem Türkiye pazarını etkilemektedir.

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, LGE'nin ve Philips'in ilgili ürün pazarındaki pazar paylarının sırasıyla %... ve %.....; ilgili ürün pazarındaki cirolarının ise sırasıyla TL. ve TL. olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bildirim konusu işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4 üncü maddesinde öngörülen pazar payı ve ciro eşikleri açısından değerlendirildiğinde; söz konusu işlemin, tarafların sahip olduğu toplam ciro yönüyle anılan Tebliğ'de yer alan 25 trilyon TL eşiğini aşmasından dolayı Rekabet Kurulu'nun iznine tabidir.

2.3. İşlemin Pazardaki Etkisi

Dosya mevcudu bilgi ve belgeler değerlendirildiğinde, ilgili pazarda önemli ölçüde bir rekabetin var olduğu gözlenmektedir. Nitekim, ortak girişime taraf olan firmaların %.....'lik payına karşılık, rakip firmalardan T..., E..., S... firmalarının pazar payları sırasıyla, %....., %..... ve %.... olduğu görülmektedir. Geriye kalan kısım ise pazar payı %10'u geçmeyen firmalar tarafından paylaşılmaktadır. Bu durumda ortak girişim işleminin ilgili pazarda hakim durum yaratmayacağı anlaşılmaktadır.

İlgili ürün pazarını etkileyen koşullar hakkında taraflar girişe mani olan belirli bir engel olmadığını, hammaddenin üçüncü kişi ve kaynaklardan kolaylıkla elde edilebilir olduğunu belirtmişlerdir. Ancak minimum yeterlilik ölçüsü olarak yıllık 2 milyon ünite kapasiteli yeni bir tesisi için gerekenler yaklaşık 200 milyon ABD doları yatırım maliyeti ile tasarım inşaat ve online çalışmaya geçebilmek için de 16 aylık bir zaman dilimine ihtiyaç olduğu görülmektedir. Söz konusu iki milyon ünitelik üretimin dünya çapındaki yıllık üretimin %1'inden az olduğu ifade edilmiştir. Bu da sektörde faaliyet gösterebilmek için belirli bir ölçek ekonomisine ulaşmayı gerekli kılmaktadır.

Diğer taraftan, patent hakları da dahil olmak üzere fikri mülkiyet haklarının bir giriş engeli teşkil etmediği, temel KİT teknolojisinin patent ve know-how'lar tarafından sıkı korunmaya alınmadığı ve ulaşılamaz nitelikte olmadığı, bir kaç engelleyici patentin bulunmasına karşın sağlayıcıların bunlara ulaşmaları konusunda sektörde problem yaşanmadığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan pazardaki görece yoğun rekabet, tarafların faaliyet gösterdikleri coğrafi alanda son beş yılda E..., E..., T..., S... ve O... gibi firmaların KİT pazarında faaliyet göstermeye başlamış olmasıyla da kendini belli etmektedir. Sektördeki rekabetin bir başka göstergesi de Türkiye'de faal olan S..., P..., S..., S..., J... gibi güçlü TV üreticilerinin varlığı ve bu üreticilerin etkin pazarlık gücü ile ortaya çıkmaktadır.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda, söz konusu işlemin bir hakim durum yaratan veya mevcut bir hakim durumu daha da güçlendiren ve bunun sonucunda ülkenin bütünü yahut bir kısmında rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem olmadığı anlaşılmaktadır

İ- SONUÇ

Türkiye'deki televizyon üreticisi firmalara doğrudan satış yapan Hollanda kökenli Koninklijke Philips Electronics N.V ve Güney Kore kökenli LGE Electronics Inc. firmalarının KİT ürünleri pazarındaki faaliyetlerini yine yurt dışında sürdürecektir, fakat Türkiye pazarını da etkileyecek bir ortak girişime devretmelerine ilişkin işlemin, 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" çerçevesinde izne tabi bir işlem olduğuna; ancak başvuruya konu işlem sonucunda ilgili pazarda hakim durumun yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi ve böylece rekabetin önemli ölçüde azalmasının söz konusu olmaması nedeniyle bildirim konusu ortak girişim işlemine izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.